

סיכומי הדינים העולים ממוסקנת הגמרא בדף היומי

קידושין דף מ' למסקנא

דף מ' ע"א

א. כל הבא דבר ערוה לידו, וניצל הימנו, עושין לו נס. רבי צדוק קפץ לתנור שלא להיכשל בעבירה. רב כהנא קפץ מן הגג שלא להיכשל בעבירה, ובא אליהו הנביא מארבע מאות פרסה כדי לקבלו. לאחר מכן נתן לו כלי מלא זהובים שלא יצטרך למכור סלים לנשים.

ב. 'אמרו צדיק כי טוב כי פרי מעלליהם יאכלו, הטוב לשמים ולבריות זהו צדיק טוב, טוב לשמים ורע לבריות זהו צדיק שאינו טוב. ומכאן למדנו על המצוות שהעושה אותם טוב לשמים ולבריות, והם כיבוד אב ואם, גמילות חסדים, הבאת שלום שבין אדם לחבירו ותלמוד תורה, שאדם אוכל פירותיהם בעולם הזה. אבל על שילוח הקן שהוא טוב לשמים בלבד, לא נאמר 'כי פרי מעלליהם יאכלו'.

ב. 'אוי לרשע רע כי גמול ידיו יעשה לו, מי שהוא רע לשמים ולבריות זהו רשע רע, ומי שהוא רע לשמים ולא לבריות, זהו רשע שאינו רע.

ג. הזכות יש לה קרן ויש לה פירות. עבירה, אם אינה עושה פירות, שאין אחרים למדים ממנו, יש לה קרן ואין לה פירות, שאין נפרעים ממנו יותר מכדי רשעו. אבל אם היא עושה פירות, כגון אדם חשוב שעובר עבירה ואחרים למדין ממנו, יש לה פירות.

ד. חשב לעשות מצוה, ונאנס ולא עשאה, מעלה עליו הכתוב כאילו עשאה. אבל מחשבה רעה אין הקדוש ברוך הוא מצרפה למעשה. ואם עשתה מחשבתו פרי, שקיים מחשבתו ועשה, הקדוש ברוך הוא מצרפה למעשה ונפרעים ממנו גם על המחשבה. ועבודת כוכבים שהיא חמורה, שכל הכופר בה כמודה בכל התורה כולה, נפרעים ממנו גם על המחשבה. וכן אם עבר אדם עבירה ושנה בה, שנעשית

סיכומי הדינים העולים ממשקנת הגמרא בדף היומי

לו כהיתר, נפרעים ממנו על המחשבה גם אם נאנס ולא עשאה.
ה. נוח לו לאדם שיעבור עבירה בסתר, ולא יחלל שם שמים בפרהסיא. ולפיכך,
אם רואה שיצרו מתגבר עליו, ילך למקום שאין מכירין אותו וילבש ויתכסה
שחורים שחורים, ויעשה כמו שלבו חפץ, ואל יחלל שם שמים בפרהסיא. וכל זה
כשאינו יכול לכופ את יצרו. אבל אם יכול לכופו, ראוי שלא בא לעולם.
ו. כל שלא חס על כבוד קונו ראוי לו שלא בא לעולם, ו"א זה המסתכל בקשת,
וי"א זה העובר עבירה בסתר כשיכול לכופ את יצרו.
ז. אין מקיפין כחונני בחילול השם, אלא נפרעים ממנו מיד, אחד שוגג ואחד מזיד.
וי"א שאם היתה כף המאזנים שקולה, עבירה של חילול השם מכרעת את הכף
לחובה.

דף מ' ע"ב

א. לעולם יראה אדם את עצמו כאילו חציו חייב וחציו זכאי, עשה מצוה אחת
אשריו שהכריע את עצמו לכף זכות, עבר עבירה אחת אוי לו שהכריע את עצמו
לכף חובה. וי"א שהעולם נידון אחר רובו והיחיד אחר רובו, עשה מצוה אחת
אשריו שהכריע את עצמו ואת כל העולם לכף זכות, עבר עבירה אחת אוי לו
שהכריע את עצמו וכל העולם לכף חובה.

ב. אפילו היה צדיק גמור כל ימיו ומרד באחרונה, איבד את הראשונות אם הוא
מתחרט עליהם. ואפילו רשע גמור כל ימיו ועשה תשובה באחרונה, אין מזכירים
לו שוב רשעו.

ג. כל שישנו במקרא ובמשנה ובדרך ארץ לא במהרה הוא חוטא, שנאמר והחוט
המשולש לא במהרה ינתק. וכל שאינו לא במקרא ולא במשנה ולא בדרך ארץ,
אינו מן היישוב (אינו מועיל ליישובו של עולם. רע"ב). ופסול לעדות. וצריך לדור
הנאה ממנו, כי מושבו מושב לצים.

ד. צדיקים נמשלו בעולם הזה לאילן שכולו עומד במקום טהרה, ונופו נוטה למקום

סיכומי הדינים העולים ממסקנת הגמרא בדף היומי

טומאה, נקצץ נופו כולו עומד במקום טהרה. כך הקדוש ברוך הוא מביא יסורים על צדיקים בעולם הזה, כדי שיירשו העולם הבא. שנאמר והיה ראשיתך מצער ואחריתך ישגה מאד. ורשעים דומים בעולם הזה לאילן שכולו עומד במקום טומאה, ונופו נוטה למקום טהרה, נקצץ נופו כולו עומד במקום טומאה. כך הקדוש ברוך הוא משפיע טובה לרשעים בעולם הזה, כדי לטורדן ולהורישן למדריגה התחתונה.

ה. לרבי טרפון מעשה גדול מתלמוד. אבל לרבי עקיבא ושאר חכמים תלמוד גדול, שהתלמוד מביא לידי מעשה. גדול תלמוד שקדם לחלה ארבעים שנה, לתרומות ולמעשרות חמשים וארבע, לשמיטים ששים ואחת, ליובלות מאה ושלוש לסובר שיוכל מתחילתו משמט.

ו. אין תחילת דינו של אדם אלא על דברי תורה, וגם השכר על התלמוד קודם למעשה.

ז. האוכל בשוק דומה לכלב, ויש אומרים שפסול לעדות, והלכה כדבריהם.

ח. רגזן, לא עלה שכרו בידו אלא שכחש בשרו ברגזנותו.

הדרן עלך האשה נקנית למסקנא

אומץ יקר!

דוח לנו על תיקון מעות, שגיאת כתיב, הערה, או כל תגובה אחרת, בכתובת: 7600235@gmail.com
אין לעשות שימוש מסחרי בסיכום זה או בחלק ממנו.

להצטרפות שלחו דואר לכתובת: 7600234@etrog.net.il